

Voorsprongfonds Hoger Onderwijs: instellingsverslag

Gefinancierd door
de Europese Unie
NextGenerationEU

Departement Onderwijs en Vorming
Afdeling Levenslang leren
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL
Tel. 02 553 98 61 – Fax 02 553 98 95
E-mail: levenslangleren.onderwijs@vlaanderen.be
Website: www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs

Waarvoor dient dit formulier?

Met dit formulier kunnen hogescholen of universiteiten van de Vlaamse Gemeenschap een eindverslag op niveau van een project indienen voor de financiële ondersteuning die ze ontvingen voor het Voorsprongfonds Hoger Onderwijs.

Wanneer moet u dit formulier uiterlijk terugbezorgen?

Eén projectverslag per project, samen met een fiche op niveau van de instellingen, moet ten laatste op 3 november 2023 elektronisch worden ingediend bij het departement Onderwijs en Vorming per mail aan levenslangleren.onderwijs@vlaanderen.be. In het onderwerp van de mail staat de melding "Verslag Voorsprongfonds + de naam van de instelling" opgenomen.

Waar vindt u meer informatie?

Meer informatie over de verslaggeving voor de projecten van het Voorsprongfonds Hoger Onderwijs is te vinden in het document 'richtlijnen inhoudelijke beoordeling Voorsprongfonds'. Voor verdere vragen m.b.t. de inhoudelijke verslaggeving kunnen de instellingen terecht bij het Departement Onderwijs en Vorming, via levenslangleren.onderwijs@vlaanderen.be.

Algemene informatie

I

Vul hieronder de gegevens van de hogeschool of universiteit in.

naam Vzw Katholieke Hogeschool VIVES Noord en vzw Katholieke Hogeschool VIVES Zuid
straat en nummer Doorniksesteenweg 145
postnummer en gemeente 8500 Kortrijk
voor- en achternaam van de Maria De Smet
gemachtigde voor de instelling Algemeen directeur ad interim
contactpersoon voor het plan Patricia Waerniers, directeur onderwijsbeleid en internationalisering
(inhoudelijk) (patricia.waerniers@vives.be)
Leen Thys, procescoördinator Voorsprongfonds
(leen.thys@vives.be of 0472 36 67 89)

Gegevens over de projecten van de instelling

Geef in onderstaande tabel een overzicht van de projecten, en of er voor de optie van gezamenlijke rapportering gekozen wordt

De projectcode van het project dient de projectcode gebruikt bij indiening te zijn.

Een BIS project wordt direct onder het bijhorende project opgelijst.

Vink aan of het project voor een individuele of gezamenlijke beoordeling ingediend wordt.

Voor elk project dient een projectfiche volgens het voorgestelde sjabloon toegevoegd te worden.

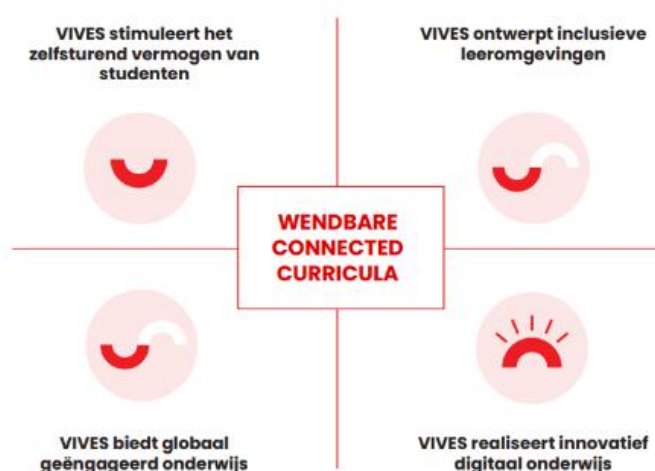
projectcode	projecttitel	Individuele beoordeling	Gezamenlijke beoordeling
VIV01	Micro-credentials & stackable credits als basis voor flexibilisering in aanbod en organisatie van LLL		X
VIV03	Biomedische actoren van de toekomst: de impact van ontwikkelingen in de gezondheidszorg op de invulling van de competentieontwikkeling binnen de zorgopleiding		X
VIV04	Biomedische actoren van de toekomst - ontwikkeling van levensechte multiprofessionele simulatietrainingen voor de zorg(opleidingen)		X
VIV05	Biomedische actoren van de toekomst - technologie in de zorg: aanpassen van basisopleidingen en ontwikkelen van interdisciplinaire opleidingen over technologie in de zorg		X
VIV06	Versterking en flexibilisering van de verkorte educatieve graduaat-, bachelor- en masteropleidingen voor de zijinstromers		X
VIV07	Een Academie voor Levenslang Leren		X
VIV09	Toegankelijke EVC-procedures voor levenslang leren		X
VIV10	Versterken van kwaliteitsontwikkeling voor Vlaanderenbreed afstandsonderwijs		X
VIV11	Bouwstenen voor een duurzame professionele ontwikkeling van leraren		X
VIV12	Versterken van het online leerportaal en evolueren naar een doorgedreven flexibilisering van de onderwijsorganisatie		X
VIV13	Online assessment		X
VIV14	Een transversaal opleidingsaanbod geënt op de SDG's	X	
VIV15	Onderwijsinnovatieplatform voor Future Learning & Augmented Xperience	X	
VIV16	Argendael: naar een toekomstgericht, rationeel hogeronderwijsaanbod in West-Vlaanderen	X	
VIV17	Digital readiness als hefboom voor instap en doorstroom in het hoger onderwijs	X	
VIV18	Multilocatie onderwijs via technologie in leerruimtes	X	
VIV501	Lerarenopleiding: vakdidactiek		X
VIV502	Lerarenopleiding: remediëring		X
VIV701	Vrije hogescholen kiezen voor een rationeel opleidingsaanbod in Vlaanderen		X

In welke mate hebben de projecten van het Voorsprongfonds een effect gehad op het algemeen beleid en/of het onderwijsbeleid van uw instelling?

Gelieve hierbij kort in te gaan op elk speerpunt waarvoor er projecten liepen.

De ingediende projectvoorstellen van Hogeschool VIVES spelen gezamenlijk in op alle speerpunten van het Voorsprongfonds en sluiten perfect aan bij het onderwijsbeleid van VIVES. Met ons 'connected curriculum' zetten we in op een toekomstbestendig en wendbaar aanbod dat ook uitnodigt tot levenslang leren en ondersteund wordt door digitale onderwijsvormen. We illustreren dit hieronder.

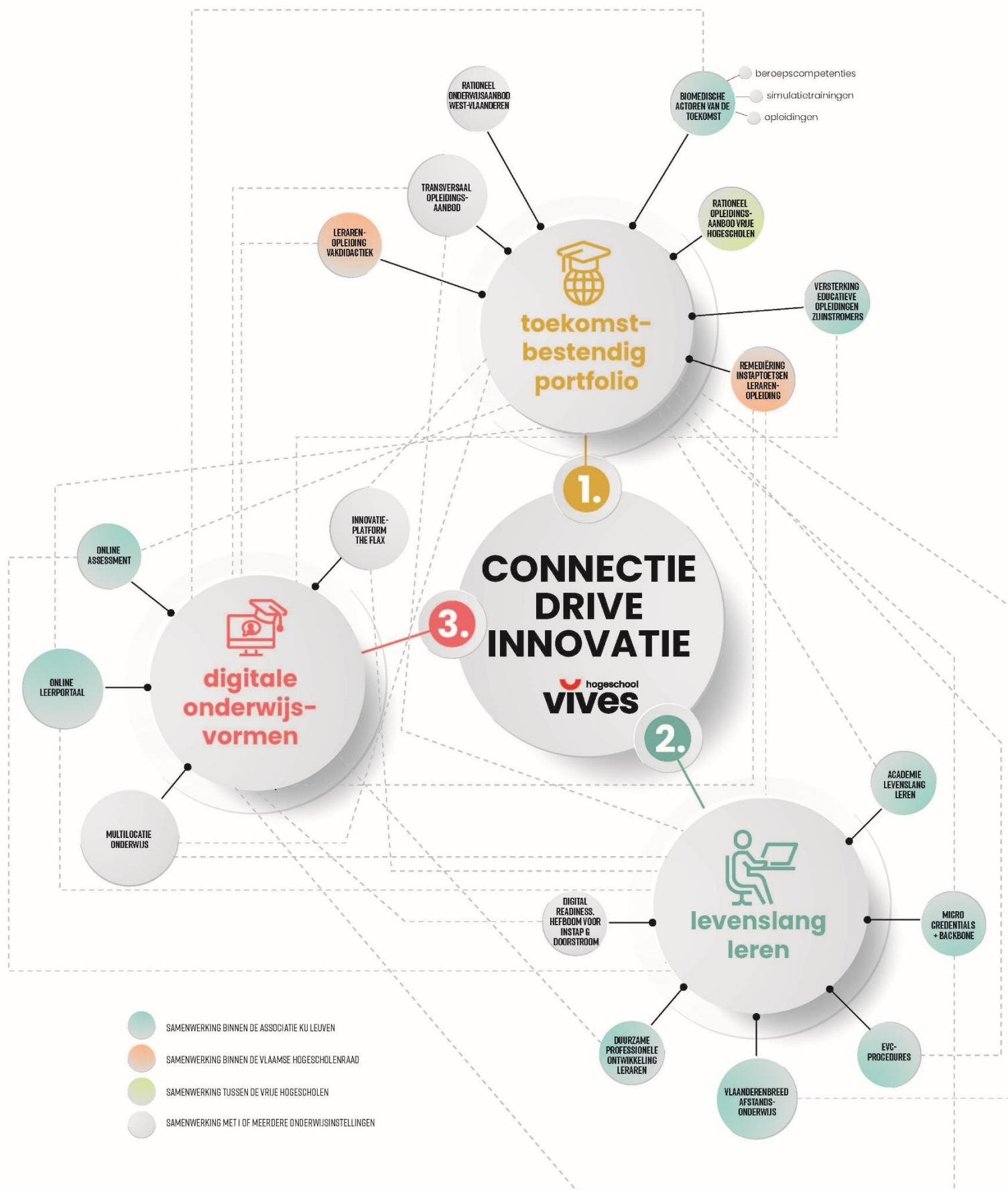
Drive, connectie en innovatie staan centraal in onze onderwijsvisie. Passend bij deze speerpunten maken we strategische keuzes om de onderwijsvisie te realiseren. Deze strategische keuzes worden geconcretiseerd in het onderwijsbeleidsplan. In 2022 werd in VIVES het nieuwe onderwijsbeleidsplan gelanceerd voor de periode 2022-2028. Dit plan focust op 4 acties, nl.

Om de acties van het onderwijsbeleidsplan te realiseren, vertrekken we van de idee van 'connected curriculum'. Om een impactvolle leeromgeving te kunnen bieden, is een doordacht curriculum nodig dat connecties zoekt en maakt tussen studenten, docenten, het werkveld en de maatschappij. De komende jaren wil VIVES alle opleidingen verder uitdagen om connected en wendbare curricula te realiseren en dit via een blended onderwijsmodel. Deze 4 actoren staan ook centraal in heel wat van onze Voorsprongfondsprojecten. Dankzij het Voorsprongfonds hebben we dus versneld grote stappen voorwaarts kunnen zetten.

De acties waar ons onderwijsbeleidsplan op focust, hebben een sterke link met de 3 speerpunten binnen het Voorsprongfonds. Het vernieuwde onderwijsbeleidsplan zet in op innovatief digitaal onderwijs wat perfect aansluit bij het speerpunt digitale onderwijsvormen. Het inzetten op inclusieve leeromgevingen en zelfsturend vermogen van studenten biedt mee een antwoord op het belang van levenslang leren. Tot slot willen we o.m. door middel van globaal geëngageerd onderwijs inzetten op een toekomstbestendig opleidingsportfolio. De middelen van het Voorsprongfonds waren dan ook een bijzonder welgekomen hefboom. Financieel betekenden ze een onmisbare versterking van de eigen middelen en creëerden ze mee ademruimte voor vernieuwing binnen VIVES.

Bijna twee derde van de projectvoorstellen situeert zich in speerpunt 1, de overige zijn verdeeld over speerpunten 2 en 3. Deze indeling is gebaseerd op de hoofdfocus van het project. Elk project bevat evenwel heel bewust aansluitingen naar de overige speerpunten en is vaak slechts mogelijk dankzij andere projecten binnen andere speerpunten (cf. onderstaande visual). De toewijzing aan één speerpunt was dus minder evident.

Speerpunt digitale onderwijsvormen

De twee grootste realisaties binnen het Voorsprongfonds zijn de uitbouw van het onderwijsinnovatieplatform Flax (Future Learning and Augmented Xperience) binnen project **VIV15** en het versterkt inzetten op multilocatie onderwijs binnen project **VIV18**.

Met het onderwijsinnovatieplatform voor Future Learning & Augmented Xperience, House of AI brengen we een additionele leermethode aan die eruit bestaat om met behulp van multimediale storytelling en nieuwe technologieën bepaalde specifieke competenties bij studenten te verhogen. We investeerden in een fysiek belevingscentrum waar deze nieuwe leervorm kan plaatsvinden. Het belevingscentrum maakt hierbij gebruik van multimediale storytelling waarbij verschillende digitale technologieën worden gebruikt zoals immersive experience, augmented reality, VR training ... Via verhalen, ondersteund door state-of-the-art technologie, worden alledaagse praktijkvoorbeelden omgezet in leerervaringen die studenten in staat stellen kritisch te reflecteren en dieper inzicht te krijgen in de gepresenteerde onderwerpen. De ervaringen en kennis die tijdens dit project werden opgedaan, werden tegelijkertijd ook gebruikt om een methodiek te ontwikkelen om die extra leermogelijkheid via beleving in de toekomst verder te integreren in onze opleidingen. Naast de uitwerking van een concrete methodiek waarmee docenten storylines kunnen ontwikkelen, werd ook ingezet op ondersteuningsmateriaal om docenten te professionaliseren om maximaal van deze nieuwe leermethode gebruik te maken. Het belevingscentrum is voor docenten een extra tool die kan worden ingezet om aan de competenties van studenten te werken.

Dankzij de middelen die voorzien werden voor multilocatie onderwijs kon VIVES postcorona versneld inzetten op de aanpassing van haar infrastructuur en de noden op vlak van blended learning en multilocatie onderwijs door de realisatie van diverse oneway streaming lokalen, hybride lokalen en een boardroom. De noodzaak aan dergelijke investeringen was duidelijk. De noden konden niet enkel gerealiseerd worden met de middelen uit het Voorsprongfonds en werden aangevuld met eigen middelen. Om dit op een doordachte en grondige manier te doen werd in een eerste stap een conceptueel kader voor multilocatieleren uitgewerkt. Dit conceptueel kader kreeg vorm in een nota/visie rond een flexibele onderwijsorganisatie en een daaruit voortvloeiend masterplan multilocatieleren. Om tot dit masterplan te komen, werd nauw samengewerkt tussen diverse betrokken diensten en domeinen binnen de hogeschool (i.e. onderwijskundige, technische, IT-gerelateerde en infrastructurele invalshoek). De focus binnen dit project lag niet enkel op de technische installatie van de lokalen. In dit hele proces is de ondersteuning van docenten om vlot maar ook doordacht met deze technologisch uitgeruste lokalen om te gaan onontbeerlijk. Gedurende de looptijd van het project werd een arsenaal aan ondersteuningsmateriaal voor docenten uitgewerkt en blijvend verder geoptimaliseerd. Tot slot werden er binnen dit speerpunt twee projecten i.s.m. de instellingen van de Associatie KU Leuven gerealiseerd, nl. het versterken van online leerportalen (project **VIV12**) en online assessment (project **VIV13**). De middelen van het Voorsprongfonds maakten het mogelijk om binnen de Associatie KU Leuven een gezamenlijke strategie uit te tekenen en technologische ontwikkelingen te bundelen wat de efficiëntie en effectiviteit beduidend verhoogt.

Speerpunt levenslang leren

Het belang van levenslang leren is niet meer weg te denken in onze samenleving. VIVES heeft de voorbije jaren ook versterkt ingezet op levenslang leren o.m. door een wijziging in organisatiestructuur. In september 2022 werd de organisatiestructuur verder verfijnd om o.m. levenslang leren meer kansen tot ontplooiing te geven. De oprichting van de Business unit Levenslang Leren zorgde ervoor dat diverse (versnipperde) initiatieven binnen onze hogeschool gebundeld werden tot 1 Business unit onder leiding van de directeur Levenslang Leren.

Het belang van levenslang leren kreeg ook op associatieniveau een boost door de lancering van het platform Continue. Dit platform wil toekomstige volwassen studenten nog sneller en eenvoudiger naar het ruime opleidingsaanbod van de verschillende hogescholen binnen de associatie en KU Leuven leiden. Tegelijk zullen de verschillende partners binnen Continue samenwerken om het aanbod uit te breiden en te verscherpen, zodat nog meer volwassenen en levenslang lerenden zich in de toekomst kunnen bijscholen, heroriënteren of verdiepen. Binnen die versterkte samenwerking situeren zich ook de gezamenlijke projecten EVC (project **VIV09**), microcredentials en backbone voor levenslang leren (**VIV01**) en Vlaanderenbreed afstandsonderwijs (**VIV10**). De voorbije 2 jaren zijn belangrijke stappen gezet richting een intensieve samenwerking van alle betrokken instellingen die de komende jaren verder geoptimaliseerd zal worden binnen o.m. de stuurgroep Levenslang Leren op associatieniveau. Binnen project VIV01 heeft elke betrokken hogeschool ook een nieuwe microcredential in de markt gezet. Concreet voor VIVES was dit de microcredential Forensisch werken.

Het steeds toenemende belang van levenslang leren wordt ook onder de aandacht gebracht in project **VIV17**, Digital readiness als hefboom voor instap en doorstroom in het hoger onderwijs. Dit project heeft tot doel om studenten voldoende 'digitaal startklaar' te maken om hun start en doorloop binnen het hoger onderwijs te faciliteren.

Speerpunt toekomstbestendig en wendbaar portfolio

Bij het uittekenen van de projectvoorstellen gelinkt aan dit speerpunt ligt de focus op meer efficiëntie en effectiviteit binnen ons opleidingsportfolio, met ook de nodige ruimte voor vernieuwing. Een mooi voorbeeld van innovatief aanbod is project **VIV14**, Een transversaal opleidingsaanbod geënt op de SDG's. Binnen dit project werden VIVESbreed 3 opleidingsonderdelen (her)ontwikkeld die de SDG's structureel verankeren in onze curricula d.m.v. innovatieve leerinhouden en onderwijsvormen.

Binnen dit speerpunt hebben we ook 5 projecten i.s.m. de Associatie KU Leuven en 2 projecten i.s.m. de Vlaamse Hogescholenraad. Dankzij deze projecten werd de samenwerking tussen de instellingen geïntensifieerd. Tijdens de looptijd van het Voorsprongfonds zijn waardevolle nieuwe contacten opgebouwd die ook na deze looptijd een enorme meerwaarde bieden op instellingsniveau en daarbuiten.

De concrete output van de rationalisatieprojecten i.s.m. de vrije hogescholen (project **VIV701**) en Howest (project **VIV16**) wordt hieronder verder toegelicht. Deze projecten screenen het bestaande inhoudelijke aanbod en de organisatie ervan op kansen voor meer efficiëntie en effectiviteit.

We kunnen concluderen dat de middelen van het Voorsprongfonds veel zaken in een stroomversnelling hebben gebracht en een aantal acties van ons onderwijsbeleidsplan versneld een boost hebben gegeven. Ze hebben het mede mogelijk gemaakt om verder te evolueren richting een toekomstgericht en wendbaar opleidingsaanbod met voldoende aandacht voor levenslang leren en met een verduurzaming van o.m. de lessons learned uit het gedigitaliseerd onderwijs tijdens de coronacrisis.

Hoe hebben de projecten van het Voorsprongfonds het opleidingsportfolio van uw instelling beïnvloed? Wat heeft een analyse van het opleidingsportfolio opgeleverd? Hoe werd deze analyse uitgevoerd?

De resultaten van het project VIV701, in samenwerking met de vrije hogescholen, reveleren een kwantitatieve analyse (cf. vergelijkende matrix studentenaantal op basis van oktobertelling) en een kwalitatieve analyse (op basis van indicatoren/variabelen die als belangrijk worden geacht voor het identificeren van maatregelen inzake opbouw van een rationeel opleidingsportfolio).

De bekomen resultaten uit dit project werden vertaald naar de eigen VIVES-context en vormen de basis voor een roadmap voor ons opleidingsportfolio. Met deze roadmap willen we meer systematiek brengen in het beheer van het opleidingsportfolio in VIVES. Deze roadmap sluit bovendien nauw aan bij de methodieken die werden uitgewerkt in ons andere rationalisatieproject, nl. VIV16 (Argendaal: Naar een toekomstgericht, rationeel hogeronderwijsaanbod in West-Vlaanderen). De uitgewerkte roadmap is een concreet handvat richting een geoptimaliseerd opleidingsportfolio waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen 2 soorten methodieken: heroriëntering van een opleiding en opstart van een nieuwe opleiding.

Hebben de projecten van het Voorsprongfonds aanleiding gegeven tot nieuwe opleidingen? Of tot plannen voor nieuwe opleidingen?

Zoals hierboven vermeld, werd tijdens de looptijd van het Voorsprongfonds werk gemaakt van een rationalisatiemethodiek. De methodiek die focust op de opstart van een nieuwe opleiding zal mee als handvat gehanteerd worden bij de uitbouw van ons opleidingsportfolio. Voor de opmaak van deze methodiek werden recente macrodoelmatigheidsdossiers geanalyseerd i.f.v. het bepalen van indicatoren die als belangrijk werden gezien bij verdere portfolio-ontwikkeling. De recent nieuw opgerichte / op te richten opleidingen spelen hierbij een belangrijke rol, in concreto voor VIVES de bacheloropleidingen Media en entertainment business, HRM (opstart september 2023) en Drone applications (beoogde opstart september 2024).

Op dit moment zijn er onduidelijkheden over het toekomstige programmatiemodel voor opleidingen in het hoger onderwijs, waardoor niet alle variabelen en procedurele richtlijnen duidelijk zijn. De uitgewerkte methodiek is op die manier opgebouwd dat die, indien nodig, aangepast kan worden aan een nieuwe onderwijskundige realiteit inzake programmatiemodel. De focus ligt op het jaarlijks verkennen van nieuwe trends die mogelijk een impact kunnen hebben op ons opleidingsportfolio met hierbij een nauwe betrokkenheid van het werkveld. Wanneer een bepaalde trend/ontwikkeling betekenisvol lijkt, wordt met behulp van een aantal variabelen verdere analyse uitgevoerd om de impact van een mogelijke opleidingswijziging op het huidige opleidingsportfolio in kaart te brengen.

Hebben de projecten van het Voorsprongfonds aanleiding gegeven tot het schrappen van bestaande opleidingen of tot aanpassingen van het bestaande aanbod? Of tot plannen hieromtrent?

Het Voorsprongfonds heeft ook geleid tot een concrete methodiek voor de heroriëntering van ons opleidingsaanbod, vertrekkende vanuit een kwantitatieve analyse om op basis van die gegevens in te zoomen op opleidingen met een subkritisch aantal inschrijvingen die in een volgende fase d.m.v. focusgesprekken verder onderzocht worden. Hierbij staan 2 dimensies centraal: de impact van mogelijke wijzigingen (op de leerladder, HR, infrastructuur, organisatiestructuur, werkveld en kwaliteitscyclus) en mogelijkheden tot samenwerking met andere instellingen.

Tijdens de looptijd van het Voorsprongfonds werd, in nauwe afstemming met Howest, het aanbod van de graduaatsopleidingen in West-Vlaanderen (m.b.v. bovenstaande methodiek) beter op elkaar afgestemd met volgende intenties:

- Binnen de graduaatsopleiding Systeem- en netwerkbeheer werd beslist om de modaliteiten in kaart te brengen die nodig zijn om een vlotte afbouw/uitrol te faciliteren, dit in functie van de (her)verdeling over de vestigingsplaatsen Brugge/Kortrijk (rekening houdend met perspectief van de studenten, betrokken docenten en instelling) met de intentie om in academiejaar 24-25 te starten met een uitdoofscenario, om na twee jaar over te blijven met één onderwijslocatie per stad (Kortrijk/Brugge) in onderling overleg te organiseren.
- De graduaatsopleiding HR support wordt de komende jaren verder bekeken vnl. in functie van leerladders en de recent uit te bouwen bachelor HRM.
- Binnen de graduaatsopleiding internet of things werd beslist om verder te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om deze opleiding gezamenlijk in te richten (cf. gezamenlijk diplomeren).

Bijkomend werd dankzij de middelen van het Voorsprongfonds de afbouw van onze bacheloropleiding Ecotechnologie (in ruil voor de opstart van de nieuwe bachelor Media en entertainment business) gefaciliteerd. In het kader van de uitbouw van de nieuwe bachelor HRM worden ook de afstudeerrichting personeelswerk binnen de bachelor Sociaal werk en het keuzetraject HRM binnen de bachelor Organisatie en management afgebouwd.

Daarnaast werd in afstemming met de vrije hogescholen beslist om na afloop van het Voorsprongfonds verder in te zetten op samenwerking en expertisedeling, door de opstart van een Community of Practice (CoP) met als doel het opleidingsportfolio verder te optimaliseren zowel binnen de hogeschool als hogeschooloverkoepelend. Door te optimaliseren leggen we de nadruk op een future proof en duurzaam opleidingsaanbod waarbij expertisedeling tussen de instellingen een centrale rol heeft.

Wat betreft wijzigingen in ons opleidingsaanbod is de realisatie van de transversale opleidingsonderdelen (zie project VIV14, cf. supra) een doordachte keuze richting toekomstbestendig en wendbaar opleidingsaanbod. Dergelijke transversale opleidingsonderdelen liggen ook mee aan de basis bij het aanduiden van indicatoren/variabelen die als belangrijk worden geacht voor het identificeren van maatregelen inzake opbouw van een rationeel opleidingsportfolio (cf. kwalitatieve analyse Voorsprongfonds project VIV701).

Ondertekening door de rector of algemeen directeur

Vul de onderstaande verklaring in.

Ik verklaar dat alle gegevens in dit formulier en de bijlages naar waarheid zijn ingevuld

datum 31 10 2023
 dag maand jaar

handtekening

voor- en achternaam Maria De Smet, algemeen directeur a.i. Hogeschool VIVES